

den gamle Havn derovre, St. Thomæ gamle Havn. Der er ogsaa Interesser, som skulle varetages, og med Frihavnen her ved Byen for Øje maa man sige: Vorherre bevare St. Thomæ gamle Havn, hvis denne Koncession uforandret skulde blive vedtagen! Københavns gamle Havn har dog haft 100 Modstandsmuligheder, og ikke desmindre vide vi alle, hvorledes Frihavnen har erobret en meget betydelig Del af den Forretning, som legitimt tilhører den gamle Havn, og som i Ordets egentlige Forstand ikke er nogen Frihavnsforretning, fordi den gøres med toldfri Varer, og derfor naturligt hører hjemme i Toldhavnen og ingenlunde i Frihavnen, hvis Betydning netop skulde være at lette Mellemandshandelen med toldpligtige Varer.

Der skrives i den københavnske Presse og overhovedet i den danske Presse saa mange forargede Ord om Trustmagnaterne, om disse Storspekulanterovre i Amerika, der tumle med umaadelige Værdier, som de have samlet i deres Haand. Men med disse Mænd forholder det sig dog saaledes, at de ved Hjælp af eget Snille og egen Duelighed efterhaanden have forstaaet at samle sig disse Kapitaler og derved at faa den store Magt over Dele af det amerikanske Forretningsliv. Men endnu har man dog ikke set, at man ved Lov skaber Trustmagnater og giver dem — altsaa ikke faktisk ved Kapitaler, men legaliter — en Masse Enerettigheder, uden at Staten og Samfundet faar den fjerneste Andel deri. Og jeg kan ganske underskrive den Udtalelse, der faldt fra det ærede Medlem for Københavns 1te Kreds (Sigvald Olsen), at Samfundet, den danske Stat, maa dog mindst være lige saa interesseret i denne Sag som 5 Privatmænd.

Men dertil kommer endelig — og dette ønsker jeg til Slutning at fremhæve med stor Styrke —, at den Mand, hvis Ord veje stærkest i hele denne Sammenhæng, den Mand, paa hvis Autoritet vi først og fremmest maa bygge og ogsaa med Rette kunne bygge, nemlig H. N. Andersen, har jo ikke ønsket det saaledes, som her foreslaas. Han har netop ønsket, at man skulde gaa den Vej, jeg her har peget paa som den eneste naturlige og rigtige, han har netop ønsket, at Staten paa en eller anden Maade kunde faa en Chance med. Nu forstaaer jeg meget vel, at den højtærede Finansminister er saa fuld af Finans- og Laanbekymringer, at naar man blot nævner 20 Mill. for ham, løber det ham koldt ned ad Ryggen, og han siger: Er der virkelig Tale om at skaffe nye 20 Mill., nej lad

mig holde dem paa Afstand, jeg har saamænd nok at gøre med de Millioner, jeg skal skaffe! Men der er Forskel paa at skaffe Millioner, hvorved man skal stoppe en stor Statskasselækage — det kan efter Omstændighederne være vanskeligt nok at faa dem til en nogenlunde rimelig Kurs og Rente — og saa at skaffe 20 Mill. til en glimrende Forretning, et bestemt Anlæg, hvor der bliver Pant i bestemte Værdier. Jeg beder den højtærede Finansminister være overbevist om, at han lige saa let kan skaffe de 20 Mill. Frs., som der har er Tale om, som klø sig i Hovedet — og til en forholdsvis god Rente. Dem kan han udmærket godt faa i Frankrig. Naar der er Tale om noget saa positivt som industrielle Anlæg eller lignende, er europæisk Kapital med største Villighed til Rede. Jeg vil endog driste mig til at paastaa, at Staten vil kunne skaffe disse Penge billigere end nogen Kreds af private Mænd, selv om det er Mænd, der, som i dette Tilfælde, sikkert have Adgang til billige Laan.

Det blev nævnt af det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds, at hvis man skulde have fremmed Kapital ind i dette Foretagende, saa havde man ikke de tilbørlige Garantier for, at det virkelig blev et dansk Foretagende, et nationalt Foretagende i Ordets egentlige Forstand, og deri har han jo Ret. Vi have set de sørgelige Eksempler for Store Nordiske Telegrafskabs Vedkommende. Der, hvor Pengene ere, vil Magtens Tyngdepunkt naturligt komme til at ligge. Saaledes vil det gaa her som andre Steder, og det, at man forlanger, at et Flertal af Bestyrelsens Medlemmer skulle have Indfødsret, betyder kun, at disse Mænd med dansk Indfødsret lade sig kommandere af engelske og tyske Penge. Skal der derfor virkelig være en Garanti for, at det bliver et nationalt Foretagende, og er dette ikke blot en Skaaltalefrase, men en Realitet, vil man sørge for, at det nationale Flag her i Realiteten vises, ja saa er det en naturlig Pligt for den danske Stat at gaa i Forvejen og skaffe Pengene, for saa er det dog Statens Penge, det drejer sig om, og saa ere vi visse paa, at danske Interesser ville have Hals- og Haandsret over dette Foretagende, og saa er man ogsaa vis paa, naar Staten paa en eller anden Maade træder ind i Bestyrelsen for denne „Concerne“, om jeg maa bruge dette moderne Udtryk for den Trust, som her skal dannes, at de almindelige Hensyn i Retning af en begrænset Konkurrence og Sikkerhed for, at Rettighederne ikke udvikle sig for stærkt osv.,